

har afløst, for saa vidt den ærede Forslagsstillers Betragtning er rigtig, at der er en Nedgang i Ejendomsskyldværdien, men egentlig ikke nogen Nedgang i Jordværdien. I denne Forbindelse vil jeg bede om, at man ogsaa er opmærksom paa, at der ikke er nogen Nedgang i Værdien af den egentlig produktive Del af Godserne, nemlig Jorden, eller at Nedgangen i alt Fald er grumme ringe. Det vilde i Virkeligheden være uretfærdigt at gaa ind paa den Tanke, der her er fremsat, uretfærdigt overfor de Majoratsbesiddere, der har afløst. Men det er jo muligt, at der kan fremsættes Synspunkter, som fortjener Overvejelse, før denne Sag bringes til Afslutning. Selv om jeg ikke godt kan tænke mig, at noget saadant kan være Tilfældet, vilde det utvivlsomt være forkert at afskære denne Mulighed. Derfor skal jeg senere tillade mig at foreslaa, at Sagen henvises til en Udvalgsbehandling, der formentlig vil kunne tilendebringes i en rimelig Tid. Jeg kan paa mit Partis Vegne udtale, at man ikke, saaledes som Sagen i Øjeblikket foreligger oplyst, vil kunne vente, at Partiet Venstre vil stemme for Lovforslaget.

Johansen: Allerede da Rigsdagen for 4 Aar siden vedtog Lovforslaget om Lens og Stamhuses Overgang til fri Ejendom, saa vi saadan paa det fra mit Partis Side, at Lens- og Stamhusbesidderne egentlig fik større Begunstigelse, end der kunde tilkomme dem. Naar det var vort Synspunkt den Gang, kan vi saa meget vanskeligere nu finde, at det Lovforslag, som vi her behandler, er rimeligt eller betimeligt, eller at det udtrykker noget i Retning af den højere Retfærdighed. Det betyder nemlig en yderligere Begunstigelse til de 34 Lens- og Stamhusbesiddere, der endnu er tilbage. Den højtærede Justitsminister oplyste os om, at Afløsning har fundet Sted for 77 Godsers Vedkommende, medens der endnu er 34 tilbage. Nu betyder selvfølgelig Størrelsen noget, men saa vidt jeg ved, er netop adskillige af de største afløst. Forholdet er altsaa det, at Hovedparten allerede har meldt sig til Afløsning, og at Afløsningen i det væsentlige har fundet Sted for denne Hovedparts Vedkommende. Men der er endnu 34 tilbage, som det her foreliggende Lovforslag altsaa vilde komme til gode.

I Bemærkningerne til Lovforslaget understreges det ret stærkt, at det er et ganske selvfølgelig Retfærdighedskrav, der her stilles Forslag om at opfylde, idet det maa være rimeligt, at den sidste Ejendoms-skyldvurdering altid lægges til Grund ved

Fastsættelsen af Afløsningssummen. Jeg kan imidlertid saa ganske give baade Venstres ærede Ordfører og den højtærede Justitsminister Ret i, at det netop vilde være ret urimeligt, og at det langt fra kan kaldes noget selvfølgelig Retfærdighedskrav. Det er jo nemlig saadan, at de, der først har meldt sig til Afløsning, og som allerede har faaet Forholdene ordnet for deres Vedkommende, med en vis Ret kan betragtes som, om jeg saa maa sige, de flinkeste, de mest velvillige overfor hele Sagen, medens det derimod vel nok maa siges at være de mere uvillige, som endnu er tilbage. Og det forekommer mig, at der ikke er nogen særlig Anledning til, at netop de mere uvillige skal have en ekstra Præmie som Belønning for deres Uvillighed; men det er egentlig, synes jeg, noget i den Retning, her er Tale om. Det forekommer mig, at det netop maa fastholdes, at de, der har afløst, og de, der staar overfor at skulle have afløst, bør behandles ens, Afløsningsafgiften maa beregnes ens for alles Vedkommende. Forholdet er jo ogsaa det, at de 34, der er tilbage, har den samlede Besiddelse til deres Raadighed i saa meget længere Tid, har saa meget mere Tid til at trække de Indtægter hjem, som den samlede Besiddelse selvfølgelig maa give dem; saa meget mindre Grund er der til nu at give særlige Begunstigelser til dem.

Jeg kan derfor i og for sig ikke se nogen særlig Nødvendighed for at henvise Lovforslaget til Udvalgsbehandling. Det forekommer mig, at det er let at overse, at Standpunktet her maa være ja eller nej, og at der i hvert Fald skal stærke Grunde til for at faa stemt Flertallet i denne Sal anderledes overfor dette Forslag, end det sikkert i Øjeblikket er stemt. Men naar man ønsker Udvalg — og selvfølgelig har sine Grunde dertil —, vil vi heller ikke modsætte os det. Vi fra vor Side kan ikke se andet end, at vi maa stemme imod Lovforslaget, vi maa modsætte os, at der foretages nogen Forandring paa dette Omraade. Lovforslaget er ikke Udtryk for nogen Retfærdighed, dets Gennemførelse vilde snarere være en Uretfærdighed overfor de mest velvillige Lens- og Stamhusbesiddere. I øvrigt betyder det dog ogsaa noget, om Statens Jordlovsudvalg maa give Afkald paa Værdier, som vi mener det har Krav paa; det er der ikke megen Anledning til, netop som Forholdene ligger i Øjeblikket.

Jeppesen (Drusebjerg): Da jeg i et og alt kan tiltræde de Synspunkter angaaende denne Sag, der fremsættes af den ærede Ordfører for Partiet Venstre (Hauch),